

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده حقوق

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش: حقوق جزا و جرم شناسی

عنوان :

مسئولیت کیفری سردفتران و دفتریاران و کارکنان ثبت در نظام حقوقی ایران

استاد راهنمای:

دکتر صفت الله آقایی فیشانی

استاد مشاور:

دکتر حمید رضا آدابی

نگارش:

لادن موسی زاده میاندھی

زمستان ۱۳۹۰

تقدیم به :

پدر، مادر و همسر عزیزم که در تمامی

مراحل زندگی همواره یاور و پشتیبان من بوده و فرزند دلبند «النا».

که با عنایت خداوند متعال و پشتکار خویش، توانستم،

در این مقطع، توفیق ادامه تحصیل داشته باشم.

تقدیر و تشکر:

سپاس خداوند حکیم و عادل را که با لطف بی کران خود، آدمی را زیور عقل آراست.

در آغاز وظیفه خود می دانم از زحمات بی دریغ استاد راهنمای خود، جناب آقای دکتر صفت الله آقایی فیشانی صمیمانه تشکر و قدردانی کنم که بدون راهنمایی های ارزنده ایشان ، این مجموعه به انجام نمی رسید. همچنین از استاد گرامی جناب آقای دکتر حمید رضا آدابی که لطف نموده اند و مشاوره این پایان نامه را بر عهده داشتند، کمال تشکر را دارم و نیز از استاد گرامی جناب آقای دکتر محمد صالح ولیدی که قبول زحمت فرموده اند و داوری این پایان نامه را بر عهده داشته اند کمال تشکر و قدردانی را می نمایم .

لادن موسی زاده

زمستان ۱۳۹۰

بسمه تعالی

تعهدنامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب لادن موسی زاده میاندهی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد تایپوسته به شماره دانشجویی ۸۶۰۰۷۸۹۵۰۰ در رشته حقوق جزا و جرم شناسی که در تاریخ ۹۰/۱۱/۱۸ از پایان نامه خود تحت عنوان: مسئولیت کیفری سرقت‌ران و دفتریاران و کارکنان ثبت در نظام حقوقی ایران کسب نمره ۱۶ و درجه خوب دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می‌شوم.

- ۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در موادردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و....) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.
- ۲- این پایان نامه قبل از دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- ۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه برهه برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.
- ۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را پیدیم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: لادن موسی زاده میاندهی

تاریخ و امضاء:

۹۰/۱۱/۱۸

بسمه تعالیٰ

در تاریخ : ۹۰/۱۱/۱۸

دانشجوی کارشناسی ارشد خانم لادن موسی زاده میاندھی از پایان نامه
خود دفاع نموده و با نمره ۱۶ به حروف شانزده و با درجه خوب
مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنمای:

۹۰/۱۱/۱۸

بسمه تعالیٰ

دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی
دانشکده حقوق

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

نام و اند دانشگاهی: واحد تهران مرکزی کد واحد: ۱۰۱	کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۲۰۸۰۵۸۷۲۰۶۵
عنوان پایان نامه: مسئولیت کیفری مردمخان و دفتریاران و کارکنان ثبت در نظام حقوق ایران	
نام و نام خانوادگی دانشجو: لادن موسی زاده میانده	تاریخ شروع پایان نامه: ۸۸/۹/۵
شماره دانشجویی: ۸۶۰۰۰۷۸۹۵۰۰	تاریخ اتمام پایان نامه: ۹۰/۹/۳۰
استاد/استادان راهنمای: جناب آقای دکتر صفت الله آقایین فیضانی	
استاد/استادان مشاور: جناب آقای دکتر حمیدرضا آذابی	
آدرس و شماره تلفن: تهران پارس - خ استاد مطهری - کوی یازدهم شهری سپاهان ۱۷ - واحد ۳	
تلفن: ۰۹۱۲۴۹۹۷۷۵۹ ۷۷۰۶۷۲۷۳	
(۱) هدف پژوهش (حداکثر دو خط):	
انگیزه‌ی اینجاتب از انتخاب این موضوع این است که خود احدي از کارمندان شاغل در اداره ثبت استاد و املاک من باشم.	
(۲) روش نمونه گیری افراد نمونه از نظر تعداد، جنس و طبقه (حداکثر دو خط):	
(۳) روش پژوهش (حداکثر دو خط):	
روش اینجاتب در این کار تحقیقی کتابخانه ای بوده است.	
(۴) ابزار اندازه گیری (حداکثر دو خط):	
(۵) طرح پژوهش (حداکثر دو خط):	
(۶) نتیجه گیری (حداکثر سه خط):	
من توان اذعان داشتم که همواره یکن از مهمترین اهداف ادارات ثبت دفاتر استاد رسمی اثبات مالکیت افراد است، فلانا من بایستی به مظلوم ثبت مالکیت قوانین مرتبط با حقوق کیفری وضع گردد، و عدم نظرات بر ادارات ثبت و دفاتر استاد رسمی متنها به از تکاب تخلف با جرم الهایه تضییع حقوق خصوصی افراد من گردد	
نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه مناسب است	
مناسب نیست	

تاریخ و امضای

۱۰/۱۱/۱۸

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه مناسب است

مناسب نیست

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۲	فهرست واژگان علائم اختصاری قوانین
۳	مقدمه
۵	بیان مسئله
۵	اهداف کلی تحقیق
۵	سؤالات تحقیق
۶	فرضیات تحقیق
۶	روش تحقیق
۷	بخش اول: مبانی نظری مسئولیت کیفری سردفتران و دفتریاران دفاتر اسناد رسمی و کارکنان ادارات ثبت اسناد و املاک در نظام حقوقی ایران
۷	فصل اول: تعاریف ، تحول مبانی و مسئولیت کیفری در حقوق ایران
۷	مبحث اول: تعاریف مسئولیت کیفری
۷	گفتار اول: تعریف لغوی مسئولیت کیفری
۸	گفتار دوم: تعریف اصطلاحی مسئولیت کیفری
۹	مبحث دوم: مبانی مسئولیت کیفری
۹	گفتار اول: مبانی قانونی مسئولیت در نظام حقوقی ایران
۹	گفتار دوم: مبانی قانونی مسئولیت کیفری در اسلام
۱۰	گفتار سوم: مبانی مسئولیت کیفری در مکتب کلاسیک

گفتار چهارم: مبانی مسئولیت کیفری در مکتب نوکلاسیک.....	۱۱
پنجم: مبانی مسئولیت کیفری در مکتب تحقیقی	۱۲
گفتار ششم: مبانی مسئولیت کیفری در مکتب دفاع اجتماعی.....	۱۴
الف: مسئولیت کیفری در مکتب دفاع اجتماعی.....	۱۴
ب: مسئولیت کیفری در مکتب دفاع اجتماعی جدید.....	۱۵
گفتار هفتم: مبانی مسئولیت کیفری در مکتب دفاع اجتماعی نوین.....	۱۸
مبحث سوم: تاریخچه ثبت ادارات ثبت اسناد و املاک و دفاتر اسناد رسمی.....	۱۸
گفتار اول: ثبت اسناد و املاک قبل از اسلام	۱۸
گفتار دوم: ثبت اسناد و املاک بعد از اسلام	۱۹
گفتار سوم: تاریخچه دفاتر اسناد رسمی	۲۶
مبحث چهارم: تشکیلات اداری ادارات ثبت اسناد و املاک و دفاتر اسناد رسمی.....	۴۲
گفتار اول: تشکیلات اداری ادارات ثبت اسناد و املاک.....	۴۲
گفتار دوم: تشکیلات اداری دفاتر اسناد رسمی	۴۴
الف: تعریف دفترخانه اسنادرسمی	۴۴
ب: تعریف سردفتر.....	۴۴
ج: تعریف دفتریار.....	۴۴
د: محل دفترخانه	۴۵
ذ: تعریف سند.....	۴۵
و: تعریف سند رسمی	۴۷
ه: آثار ثبت اسناد رسمی	۴۷
ی: شرایط شکلی و ماهوی سند رسمی.....	۴۸

گفتار سوم: دفاتر ادارات ثبت اسناد و املاک و دفاتر اسناد رسمی ۴۹
گفتار چهارم: صلاحیت مأمورین ادارات ثبت اسناد و املاک و سران دفاتر اسناد رسمی ۵۰
فصل دوم: مسئولیت سردفتران و دفتریاران دفاتر اسناد رسمی ۵۳
مبحث اول: مسئولیت مدنی و حقوقی سردفتران و دفتریاران دفاتر اسناد رسمی ۵۳
گفتار اول: مسئولیت مدنی سردفتران و دفتریاران در قبال اصحاب سند به افراد ذینفع ۵۴
گفتار دوم : مسئولیت مدنی سردفتران و دفتریاران در قبال اشخاص ثالث..... ۶۲
گفتار سوم: مسئولیت مدنی سردفتران و دفتریاران اسناد رسمی در قبال مراجع صنفی ۶۴
گفتار چهارم: مسئولیت مدنی سردفتران و دفتریاران اسناد رسمی در قبال اشخاص حقوقی..... ۶۵
گفتار پنجم: مسئولیت سردفتران و دفتریاران در برابر سازمان ثبت اسناد و املاک..... ۶۵
گفتار ششم: مسئولیت مدنی سردفتران و دفتریاران در قبال فعل کارکنان دفترخانه..... ۶۸
مبحث دوم: مسئولیت کیفری سردفتران و دفتریاران دفاتر اسناد رسمی..... ۶۹
گفتار اول :مسئولیت کیفری عام سردفتران و دفتریاران ۷۱
گفتار دوم :مسئولیت کیفری خاص سردفتران و دفتریاران ۷۲
گفتار سوم: تفاوت جرم با تخلفات انتظامی..... ۷۳
مبحث سوم: مسئولیت انتظامی و اداری سردفتران و دفتریاران دفاتر اسناد رسمی..... ۷۴
گفتار اول : دادگاه بدوى ۷۵
گفتار دوم : دادگاه تجدید نظر ۷۵
مبحث چهارم: مسئولیت مشترک سردفتران و دفتریاران دفاتر اسناد رسمی..... ۷۶
بخش دوم: جرایم و تخلفات سردفتران و دفتریاران دفاتر اسناد رسمی و کارکنان ادارات ثبت اسناد و املاک در نظام حقوقی ایران..... ۷۷

فصل اول: اقسام جرایم و تخلفات اداری سردفتران و دفتریاران دفاتر اسناد رسمی و کارکنان ادارات ثبت اسناد و املاک و ضمانت اجرای آنها	۷۹
مبحث اول: اقسام جرایم و مجازات های سردفتران و دفتریاران دفاتر اسناد رسمی و کارکنان ادارات ثبت اسناد و املاک و مجازاتهای آنها	۷۹
گفتار اول: اهمال و عدم پرداخت وجوده عمومی و دولتی توسط سردفتر	۷۹
الف: عناصر جرم	۸۰
ب: مرتكبین و مجازات	۸۳
گفتار دوم: ثبت اسناد فاقد اعتبار	۸۴
الف: عناصر جرم	۸۴
ب: مرتكبین و مجازات	۸۵
گفتار سوم: عدم تحويل مدارک توسط سردفتر دفاتر اسناد رسمی یا کفیل معذور از خدمت دفترخانه به مرجع و مقام صلاحیت دار تعیین شده توسط اداره ثبت اسناد و املاک محل	۸۶
الف: عناصر جرم	۸۹
ب: مرتكبین و مجازات	۹۰
گفتار چهارم: تنظیم و ثبت عمدی اسناد بدون احراز هویت و اهلیت اصحاب معامله	۹۱
گفتار پنجم: مسئولیت کیفری ناشی از جرایم ثبتی در حکم جعل	۹۲
الف: عناصر جرم	۹۴
ب: مرتكبین و مجازات	۱۰۴
گفتار ششم: تصدیقات خلاف واقع مستخدمین و اجزای ادارات ثبت اسناد و املاک	۱۰۵
الف: عناصر جرم	۱۰۶
ب: مرتكبین و مجازات	۱۰۹

۱۱۰.....	گفتار هفتم: ثبت نمودن استناد به نام غیر متعاملین
۱۱۱.....	الف: عناصر جرم
۱۱۲.....	ب: مرتكبين و مجازات
۱۱۲.....	گفتار هشتم: امتناع از تحويل دفاتر و استناد
۱۱۳.....	گفتار نهم: تقدیم یا تأخیر تاریخ استناد یا ثبت آنها.....
۱۱۳.....	الف: عناصر جرم
۱۱۴.....	ب: مرتكبين و مجازات
۱۱۴.....	گفتار دهم: سایر جرایم ارتکابی توسط سردفتران و دفتریاران دفاتر استناد رسمی و کارکنان ادارات ثبت استناد و املاک
۱۱۵.....	الف: تصدیقات امضای خلاف واقع
۱۱۵.....	ب: از اعتبار انداختن استناد و تخریب و معذوم شدن استناد و اوراق و دفاتر ثبت استناد و املاک.....
۱۱۶.....	ج: افشای اسرار مردم
۱۱۶.....	د: عدم رعایت ماده یک قانون معاملات زمین مصوب ۱۳۵۴/۰۲/۲۸
۱۱۷.....	ه: ثبت استناد بدون حضور افرادی که بر اساس قانون حضورشان لازم است
۱۱۷.....	الف: عناصر جرم
۱۱۸.....	ب: مرتكبين و مجازات
۱۱۹.....	و: ثبت استناد انتقالی با علم به عدم مالکیت انتقال دهنده
۱۱۹.....	الف: عناصر جرم
۱۲۰.....	ب: مرتكبين و مجازات
۱۲۱.....	ی: عدم انعکاس حقوق اشخاص حقیقی نسبت به تمام یا قسمتی از املاک و استناد از بین رفته به علت جنگ یا حوادث غیر مترقبه.....

الف: عناصر جرم ۱۲۳	۱۲۳
ب: مرتكبين و مجازات ۱۲۴	۱۲۴
مبحث دوم : اقسام تخلفات اداری سردفتران و دفتریاران دفاتر اسناد رسمی و کارکنان ادارات ثبت اسناد و املاک ۱۲۵	۱۲۵
گفتار اول: تخلفات اداری سردفتران و دفتریاران دفاتر اسناد رسمی ۱۲۶	۱۲۶
الف: تخلفات منجر به توبیخ کتبی ۱۲۶	۱۲۶
ب: تخلفات منجر به جرمیه نقدی ۱۲۷	۱۲۷
ج: تخلفات منجر به انفصال سه ماه تا شش ماه ۱۲۷	۱۲۷
د: تخلفات منجر به انفصال شش ماه تا دو سال ۱۲۸	۱۲۸
ه: تخلفات منجر به انفصال دائم ۱۲۹	۱۲۹
گفتار دوم: تخلفات اداری کارکنان ادارات ثبت اسناد و املاک ۱۲۹	۱۲۹
فصل دوم : مراجع تعقیب و رسیدگی به جرایم و تخلفات اداری سردفتران و دفتریاران دفاتر اسناد رسمی و کارکنان ادارات ثبت اسناد و املاک ۱۳۱	۱۳۱
مبحث اول: دادسرای انتظامی سردفتران و دفتریاران دفاتر اسناد رسمی ۱۳۲	۱۳۲
مبحث دوم: دادگاه انتظامی سردفتران و دفتریاران دفاتر اسناد رسمی ۱۳۳	۱۳۳
گفتار اول: دادگاه بدوى ۱۳۳	۱۳۳
گفتار دوم: دادگاه تجدید نظر ۱۳۳	۱۳۳
مبحث سوم : روند دادرسی دیوان عدالت اداری در رسیدگی به آراء دادگاه انتظامی سردفتران و دفتریاران ۱۳۴	۱۳۴
گفتار اول: قابلیت طرح شکایت از آراء دادگاه های انتظامی سردفتران و دفتریاران در دیوان عدالت اداری ۱۳۵	۱۳۵

گفتار دوم: خصوصیات حقوقی مراجع قضائی و اختصاصی اداری ۱۳۷	
گفتار سوم : دستور موقت و توقیف عملیات اجرایی آراء انتظامی سردفتران و دفتریاران ۱۳۷	
الف: شناسایی کلی دستور موقت ۱۳۷	
ب: عدم قابلیت تجدید نظر خواهی ۱۳۹	
ج: شرایط صدور دستور موقت ۱۴۰	
گفتار چهارم : مواد و موارد شکایت از آراء دادگاه های انتظامی سردفتران و دفتریاران ۱۴۲	
الف: آراء قطعیت یافته ۱۴۲	
ب: عدم محدودیت زمانی ۱۴۳	
گفتار پنجم: مجازات های انتظامی قابل طرح در دیوان عدالت اداری ۱۴۳	
مبحث چهارم: رعایت تعدد و مرور زمان در تخلفات انتظامی و اداری سردفتران و دفتریاران دفاتر استناد رسمی ۱۴۴	
مبحث پنجم: تشدید و تخفیف مجازات سردفتران و دفتریاران دفاتر استناد رسمی ۱۴۴	
مبحث ششم: مراجعت تعقیب و رسیدگی نسبت به جرایم کارکنان ادارات ثبت استناد و املاک ۱۴۵	
مبحث هفتم : مرور زمان نسبت به جرایم ثبتی کارکنان ادارات ثبت استناد و املاک ۱۴۵	
نتیجه گیری و پیشنهادات ۱۴۹	
منابع و مأخذ ۱۶۰	

چکیده

همان طور که مستحضر هستید ادارات ثبت اسناد و املاک و دفاتر اسناد رسمی همواره در ارتقای سطح امنیت اقتصادی، اجتماعی و قضایی، دارای نقش بسیار بالایی می باشند. متعاقباً، وقوع تخلفات و جرایم در نهادهای فوق، به ویژه، توسط کارکنان ادارات ثبت اسناد و املاک و مسئولین دفاتر اسناد رسمی (سردفتران و دفتریاران)، بسیار مضر برای اجتماع تلقی می گردد. بنابراین می بایستی به منظور جلوگیری از جرایم ثبتی، توسط افراد معنونه و حفاظت از امنیت اقتصادی و اجتماعی و حقوقی مردم، دفاتر اسناد رسمی و ادارات ثبت اسناد و املاک مورد نظارت و بررسی بیشتر و دقیقتری قرار گیرند، تا حق مالکیت که یکی از مهمترین حقوق انسانهاست مورد تعددی و تعرض جاعلین و کلاهبرداران خدشه دار نگردد و تلاش گردد، که از طریق ضمانت اجراهای کیفری بر حسن اجرای قوانین در کشور، نظام ثبتی کماکان حافظ امنیت قضایی گردد و این مسئله منجر به نزدیکی قوه قضائیه و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور می گردد. از آنجا که اینجانب از کارمندان شاغل در اداره ثبت اسناد و املاک می باشم دراین کار تحقیقی همواره سعی بر آن داشته ام تا کلیه جرایم و تخلفات ثبتی سردفتران، دفتریاران دفاتر اسناد رسمی و کارکنان ادارات ثبت اسناد و املاک و مراجع تعقیب و رسیدگی کننده به جرایم آنها مورد مدافعت قرار گیرد.

کلید واژگان: ثبت، سند رسمی، دفاتر اسناد رسمی، ادارات ثبت اسناد و املاک، مسئولیت کیفری، جرایم و تخلفات.

فهرست واژگان کامل علائم اختصاری قوانین :

- ۱- «ق.ا»: قانون اساسی.
- ۲- «ق.ت»: قانون تجارت.
- ۳- «ق.ث»: قانون ثبت اسناد و املاک.
- ۴- «ق.م»: قانون مدنی.
- ۵- «ق.م.ا»: قانون مجازات اسلامی.
- ۶- «ق.ر.ب.م.ا»: قانون راجع به مجازات اسلامی.
- ۷- «ق.م.ع»: قانون مجازات عمومی.
- ۸- «ا.ق.ث»: آئین نامه قانون ثبت اسناد و املاک.
- ۹- «ا.ق.د.ا.ر»: آئین نامه قانون دفاتر اسناد رسمی.
- ۱۰- «ق.ا.د.م»: قانون آئین دادرس مدنی.
- ۱۱- «ق.ا.د.ک»: قانون آئین دادرسی کیفری.
- ۱۲- «ق.د.ا.ر»: قانون دفاتر اسناد رسمی.
- ۱۳- «ق.د.ع.ا»: قانون دیوان عدالت اداری.
- ۱۴- «ق.ن.و.د.د»: قانون نحوه وصول درآمدهای دولت.
- ۱۵- «ق.ت.و.م.ب»: قانون تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده.
- ۱۶- «ق.ن.ص.ا.م.م»: قانون نحوه صدور اسناد مالکیت معارض.
- ۱۷- «ق.ت.م.م.ا.و...»: قانون تشدید مجازات مرتكبین اختلاس، ارتشا و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام.

مقدمه

همانطور که مستحضره است، همواره مقاومت در مقابل تغییر و تحول، از ویژگیهای فطری تمامی موجودات است که از ازل در نهاد و سرشت هر موجودی به ودیعه نهاده شده است. بروز و ظهر آن در آدمی، جلوه ایی متفاوت تر دارد چنانچه از معصوم (ع) نقل شده است: ((انسان در مقابل آنچه او را منع کنند حریص تر می شود)).

نیوتون فیزیکدان نیز بر همین اساس قانون اینرسی را وضع نمود، وی معتقد است که هر شیء در مقابل تغییرات مقاومت می کند. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به رغم پیشینه ۸۰ ساله اش که مقاومت آن در مقابل هر گونه تحول و تغییر طبیعی می نمود، بیش از هر دستگاهی از ظرفیت تحول پذیری کم نظیری برخوردار است. گواه این مدعای تغییرات و تحولات جهشی و بی سابقه ای است که در مدت یک سال اخیر در آن شاهد بوده ایم این گونه انعطافها و استقبالها از تغییر و تحولها مسئولیت این مرکز را صد چندان نموده است تا درجهت نیل به اهداف عالی و مقدس آن، لحظه ای درنگ ننماییم.

توسعه قضایی در تمامی ابعاد از جدی ترین آرمانهای قوه قضائیه به شمار می آید و الویت اصلی در سیاست های کلان سازمان ثبت اسناد و املاک بر محور تحول گرایی و نواندیشی استوار است و یکی از برنامه های اینجانب از ارائه این طرح، تهیه پایان نامه علمی و کاربردی منطبق بر نیازهای سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و ایجاد نزدیکی میان سازمان و قوه قضائیه می باشد، لذا در این تحقیق، سعی بر آن شده است، تا کلیه جرایم و تخلفات سردفتران، دفتریاران دفاتر اسناد رسمی و کارکنان ادارات ثبت اسناد و املاک، بررسی و نیز نسبت به اینکه چه ضمانت اجراءای کیفری در قانون و مقررات موضوعه کشور در خصوص این گونه جرایم توسط قانون گذار پیش بینی شده است، پرداخته گردیده است و با توجه به اهمیت فواید ثبت اسناد و املاک در کشور که صرفا به اعتبار بخشیدن به حقوق مالکیت اشخاص که از جمله مهمترین حقوق خصوصی آنها می باشد خلاصه نمی شود، بلکه همواره دارای آثار فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، قضائی و معنوی است و همواره یکی از اهداف ثبت اسناد و املاک

اعتبار بخشیدن به معاملات و اسناد می باشد، که متنهی به اعتبار بخشیدن به مالکیت و اراده مردم می گردد و در نهایت نقش تعیین کننده ای، در حل و فصل دعاوی و روند بهداشت حقوقی دارد.

ثبات امنیت مالی، اقتصادی و کاهش هزینه های قضایی، جلوگیری از تداخل حقوق اشخاص، حفظ حقوق سرزمینی و شاید تحصیل حقوق دولتی، می تواند از لایحه ضرورت ثبت اسناد و املاک از منظر حاکمیت باشد و نیز روابط حقوقی مردم، از مهمترین شاخه های روابط اجتماعی یک جامعه محسوب می گردد. در صورت وجود رابطه حقوقی ثابت و محکم جامعه، ازنظم و ترتیب برخوردار شده و از منازعات و اختلافات دور خواهد ماند. لذا جهت برقراری امنیت، به معنای واقعی کلمه در این کار تحقیقی، کوشش شده است، تا با شناساندن جرایم و تخلفات افسار نامبرده و مجازاتهای تدوین شده قانونی، گامی هرچند کوتاه، در جهت تثبیت حقوق مالکیت اشخاص که منجر به اعتبار هر چه بیشتر بخشیدن و اعتماد به دفاتر اسناد رسمی و ادارات ثبت اسناد و املاک در سرتاسر کشور می گردد برداشته شود. امیدوارم این تحقیق، در جهت ارتقای اهداف والای سازمان ثبت اسناد و املاک کشور متمرث مر واقع گردد.

پیان مسئله :

دفاتر اسناد رسمی و ادارات ثبت اسناد و املاک، به عنوان نماینده‌گان رسمی حاکمیت در تنظیم و ثبت اسناد رسمی، صدور اجرائیه و... نقش بسزایی در پویایی ثبت و نیز توسعه دستگاه قضایی می‌توانند داشته باشند. لذا بروز هرگونه جرائم و تخلفات در دفاتر اسناد رسمی و ادارات ثبت اسناد و املاک نه تنها به پویایی ثبت کمک نمی‌کند، بلکه برافزايش پرونده‌های قضایی نیز دامن خواهد زد. پس نظارت بر دفاتر اسناد رسمی و ادارات ثبت اسناد و املاک و حمایت از آنها می‌تواند باعث کاهش بروز جرائم و تخلفات گردد و عدم توجه به آنها، نه تنها تضعیف و اضمحلال را به دنبال خواهد داشت، بلکه اصل ۴۴ قانون اساسی را نیز به دست فراموشی می‌سپارد.

اهداف کلی تحقیق :

در این پایان نامه، با عنایت به اینکه اینجانب خود احدی از کارمندان اداره ثبت اسناد و املاک می‌باشم و با توجه به حرفه کنونی اینجانب در واحد اجرای اداره ثبت، علاقه داشتم با نگارش این کار تحقیقی گامی هرچند کوتاه، در خصوص ارتقای شان دفاتر اسناد رسمی و ادارات ثبت اسناد و املاک بودارم.

سوالات تحقیق :

۱- علل یا عوامل بروز جرایم و تخلفات در ادارات ثبت اسناد و املاک و دفاتر اسناد رسمی توسط قشر سردفتر، دفتریار در دفتر اسناد رسمی و کارمند شاغل در اداره ثبت اسناد و املاک چیست؟

۲- آیا ضمانت اجراءهای کیفری پیش بینی شده موجود در قانون، در خصوص جرایم ثبتی اقشار نامبرده می‌تواند به عنوان یکی از عوامل بازدارنده در جهت کاهش جرایم نامبردگان تلقی گردد؟

فرضیات تحقیق :

- ۱- به نظر می رسد، یکی از علل بروز جرایم را بتوان ناشی از ضعف اجرای قوانین و مقررات فعلی در امر خطیر ثبت اسناد و املاک بیان نمود و نظام ثبتی در حقوق ایران به لحاظ وجود خلاءها ، نواقص و کاستی ها در حوزه مسئولیت کیفری اقشار نامبرده تا حدودی نتوانسته به اهداف پیش بینی شده در این خصوص نائل گردد.
- ۲- به نظر می رسد، با توجه به فن آوری های نوین و رشد چشمگیر ارتباطات مجموعه قوانین موضوعه و مقررات نظام ثبتی و جزایی کنونی قادر به پاسخگویی به نیازهای روزمره مردم و جامعه نباشد و نیازمند بازنگری جدی و اساسی است که از طریق راههای مختلف با استفاده از فن آوری جدید و دیجیتالی و ایجاد قوانین مرتبط تا حدودی بتوان آرامش جامعه را در خصوص امنیت معاملات مردم تأمین نماید.

روش تحقیق:

از آنجایی که ثبت اسناد و املاک، مهمترین وظیفه سازمان ثبت اسناد و املاک است، دفاتر اسناد رسمی و ادارات ثبت اسناد و املاک، به عنوان نمایندگان رسمی مجری ثبت اسناد فعالیت چشمگیری در عرصه اجتماع دارند. مقوله ثبت از علوم اجتماعی است، چرا که فعالیتهای حول این علم، بر پایه قوانین پیش بینی شده است و به طور حتم فعالیتهای دفاتر اسناد رسمی و ادارات ثبت اسناد و املاک برخاسته و متحول از علوم اجتماعی است و ظرفیتهای موجود در جامعه در زمینه های مختلف اجتماعی غالب به طور غیرمستقیم ، تاثیر فراوانی بر فعالیت دفاتر اسناد رسمی و ادارات ثبت اسناد و املاک دارند.

بنابراین سعی براین بوده ، تا نوع تحقیق جنبه کاربردی هر چه بیشتری داشته باشد و روش اینجانب در این تحقیق اساساً روش کتابخانه ای است.